

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjørn Westh (S):

Langt om længe kom så hovedforslaget vedrørende ændringer i landbrugsloven. Regeringen fremsatte allerede i december et mindre forslag, og ministeren siger i bemærkningerne til det her forslag, at der vil komme et yderligere forslag vedrørende landbrugsplanlægning i denne samling. Og så er der interessant nok indsat en klausul i loven om, at den allerede i 1990-91 skal tages op til revision.

Alle disse ting synes jeg tyder på en noget usikker hånd i styringen af sagen vedrørende revision af landbrugsloven – men det er måske, fordi det slet ikke er ministeren, der styrer disse sager, styringen er måske overtaget af landboorganisationerne? I hvert fald har jeg bemærket, at landboforeningernes 1. viceformand, Lars Jakob Larsen, på nytårsmødet i Hammershøj Landboforening ifølge Viborg Stifts Folkeblad sagde om det nye forslag til landbrugslov:

»Det kunne være blevet meget dårligere, hvis folketinget skulle have bestemt, hvordan loven skulle udformes.«

Det er jo ikke ligefrem nogen ros af sit eget forslag at sige, at det kunne have været dårligere, men det er dog udtryk for en vis selvhævdelse i landboorganisationerne, at de nu har tiltaget sig lovgivningsmagten.

I ministerens fremsættelsestale hedder det, at såvel landboforeningerne som husmandsforeningerne kan støtte regeringens forslag – og så kommer ministeren med formaningen, og her citerer jeg fra bemærkningerne:

»Det er et forhold, der ikke bør glemmes under forslagens behandling i folketinget.«

Det er noget nyt, at det konservative folkeparti og venstre i den grad underlægger sig organisationernes vilje og fuldstændig retter sig ind. Da regeringen og regeringspartierne i foråret 1985 greb ind i overenskomsterne, havde piben en helt anden lyd over for de organisationer, der dengang var indblandet. Da ville man ikke engang tale med dem.

De ændringer, der blev gennemført i landbrugsloven før jul, blev dengang stærkt kritiseret af regeringen og regeringspartierne og landbrugets organisationer. Der var mange

ting, man var vred over, f.eks. over, at begrebet bevaringsværdige, reelle ejendomme kom ind i loven. Det ville være fuldstændig uadministrerbart, sagde man. Man spurgte også, om landbrugserhvervet nu skulle være et fri-landsmuseum. Man var ligeledes stærkt for-tørnet over, at flertallet fandt, at samdrifts-grænsen burde nedsættes, og at den midlertidigt, for at undgå uheldige handler under lovrevisionen, blev nedsat fra 15 km til 1 km.

Det er derfor med stor glæde, socialdemokratiet konstaterer, at regeringen i sit lovforslag nu helt tilslutter sig begrebet »bevaringsværdige driftsenheder« for at forhindre nedlægning af reelle landbrugsejendomme og nu øjensynlig ikke længere finder, det er så tåbeligt og uadministrerbart, som regeringen og regeringspartierne gav udtryk for før jul. Og det er en glæde, at regeringen ikke fastholder ønsket om en samdriftsgrænse på 15 km, men nu foreslår 5 km.

Jeg har også nogle mere kritiske bemærkninger til lovforslaget. Jeg tror, forslaget vil betyde, at prisen på landbrugsjord stiger endnu mere. Vi har ifølge DLR set prisstigninger det sidste års tid på op til 40 pct. Jord handles nu til priser, der ikke længere har nogen produktionsøkonomisk baggrund, og det er i virkeligheden det mest bekymrende i udviklingen. Alt for voldsomme ejendomsprisstigninger i 1970erne var en del af baggrunden for alle de tvangsauktioner, vi desværre fik i begyndelsen af 1980erne.

Lovforslaget gør det vanskeligt for de indeklemte husdyrproducenter at få skabt sig harmoniske bedrifter, hvor der er overensstemmelse mellem antal dyr og areal. Bl.a. 15 ha-grænsen er forkert.

Socialdemokratiet mener fortsat, at de mennesker, der er uddannet til at være landmænd, og som skal leve af det, skal have førsteret til at købe jord, og prisen på jorden skal være produktionsøkonomisk baseret. Vi ser gerne fri erhvervelse af helt små ejendomme, blot bopælskravet er opfyldt, men som sagt er 15 ha-grænsen alt for høj. 2-3 ha havde været mere rimeligt.

Reglerne om suppleringsjord og tilbudspligt virker indviklede og vanskeligt administrerbare, og de er formentlig svage.

Vi finder, der bør gælde krav om væsentligste erhverv for de store ejendomme, hvilket jeg med glæde har bemærket at hr. Niels Helveg Petersen også gav udtryk for på Tolv-